Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0792

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter, mr. R.E. van Lambalgen, secretaris)

Datum uitspraak	11 september 2024
Klacht van	De consument
Tegen	Revolut Bank UAB, gevestigd te Vilnius (Litouwen), verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Boilerroomfraude. De consument is slachtoffer geworden van oplichting. Hij vindt dat de bank is tekortgeschoten in haar Wwft-verplichtingen en vordert daarom een schadevergoeding van de bank. Volgens de vaste lijn in haar uitspraken is de commissie van oordeel dat de bank uitsluitend is opgetreden als betaaldienstverlener en daarom niet verplicht was om de betaalopdrachten van de consument nader te onderzoeken. Het beroep van de consument op de Wwft gaat niet op. De vordering wordt daarom afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consument; en 4) de dupliek van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft een betaalrekening bij de bank. Op 12 en 20 juni 2023 heeft de consument vanaf deze betaalrekening twee betalingen gedaan (van in totaal € 4.000,-) naar [naam cryptoplatform 1] en [naam cryptoplatform 2]. De consument was in de veronderstelling geld te investeren.

2.2 In januari 2024 heeft de consument zich tot de bank gewend en aangegeven dat hij in juni 2023 slachtoffer is geworden van boilerroomfraude. De consument heeft de bank verzocht om een chargeback toe te passen dan wel zijn schade te vergoeden. De bank heeft dit verzoek afgewezen.

De klacht en vordering

2.3 De consument vordert een schadevergoeding van de bank. De consument geeft aan dat hij op 12 en 20 juni 2023 betalingen had verricht aan "[naam partij]" en dat dat een frauduleuze partij is. Hij vindt dat de bank deze betalingen had moeten tegenhouden. In dat kader doet hij een beroep op Europese antiwitwaswetgeving (AMLD6) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Op grond daarvan is de bank verplicht tot het verrichten van een cliëntonderzoek (KYC en CCD) en transactiemonitoring. Volgens de consument is de bank tekortgeschoten in haar Wwft-verplichtingen en daardoor aansprakelijk voor zijn schade.

Het verweer

2.4 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 Dit geschil draait om de vraag de bank de transacties had moeten monitoren en de consument naar aanleiding daarvan had moeten waarschuwen. In lijn met eerdere uitspraken[1] oordeelt de commissie dat dit niet het geval is. Daartoe is het volgende van belang.

3.2 De consument heeft de betalingen zelf geïnitieerd en geautoriseerd overeenkomstig de met de bank overeengekomen vorm en procedure. Op grond van artikel 7:533 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek (BW) is de bank verplicht de door de consument geaccordeerde betalingen uit te voeren. Zoals eerder geoordeeld is door de Geschillencommissie van Kifid, is de rol van de bank jegens de consument als betaaldienstverlener in beginsel beperkt tot het optimaliseren van het betalingsverkeer op de rekening van de consument.[2] De bank in haar rol van betaaldienstverlener kan geen verwijt worden gemaakt voor het uitvoeren van de betalingen zonder nadere monitoring. Een algemene monitoringsverplichting zou het proces van geautomatiseerde gegevensverwerking en het maatschappelijk belang dat daarmee gediend is, kunnen schaden.[3] Wel mag van de bank worden verwacht dat zij tot onderzoek overgaat als zij op de hoogte is van ongebruikelijk betalingsverkeer en het daaraan verbonden gevaar. Bepalend is datgene waarvan de bank zich bewust was.[4]

[1] Zie onder meer GC Kifid nrs. 2023-0471, 2023-0267, 2022-0312, 2022-0235, 2022-0178, 2022-0148, 2021-0957, 2021-0784, 2021-0684, 2020-150, 2020-086, 2020-407, 2019-883, 2019-882 en2019-531.
[2] Zie GC Kifid nr. 2019-531.
[3] Zie GC Kifid nr. 2019-759 (overweging 4.3).
[4] Zie Hoge Raad 27 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3399.

3.3 In deze zaak is niet gebleken dat de bank zich bewust was van een gevaar. Ten eerste heeft de consument de geldbedragen niet rechtstreeks overgemaakt naar de oplichters, maar naar een cryptoplatform. Dat die gelden vervolgens op een of andere wijze bij oplichters terecht zouden komen, had de bank niet kunnen weten. Ten tweede is de bank ook niet verplicht onderzoek te doen naar de partijen waar het geld naar is overgemaakt.

3.4 Wat betreft de stelling van de consument dat de bank in strijd heeft gehandeld met de Wwft door de transacties niet te signaleren, oordeelt de commissie dat de consument geen beroep kan doen op het al dan niet nakomen van verplichtingen uit de Wwft door de bank. De verplichting van banken tot het doen van cliëntenonderzoek en het monitoren van transacties in het kader van de Wwft is namelijk in het leven geroepen ter bescherming van het algemene maatschappelijke belang om witwassen en financiering van terrorisme te voorkomen en niet ter bescherming van derden tegen vermogensschade die kan ontstaan door frauduleus betalingsverkeer. Van een verplichting *jegens de consument* is daarom geen sprake. Zelfs als zou komen vast te staan dat de bank haar verplichtingen uit de Wwft heeft geschonden, kan daaruit niet de conclusie worden getrokken dat zij daardoor een verplichting jegens de consument niet is nagekomen.[5] Het beroep van de consument op de Wwft gaat daarom niet op.

3.5 Dit leidt tot de slotsom dat de vordering van de consument moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

[5] Zie GC Kifid nrs. 2022-1046 (overweging 3.6), 2023-0003 (overweging 3.5) en 2024-0585 (overweging 3.6).